

Diplomantka Miroslava Martincová:

Vážená komise, dovoluji vám představit diplomantku Miroslavu Martincovou a zadání její diplomové práce:

1. Restaurování kamenné sochy Alegorie Vody ze Státního zámku Ploskvice.
2. Restaurování kameninové sochy Alegorie Vědy z Vitrážovny v Okroulé u České Lípy.
3. Restaurování keramické sošky-Ležící dívka z depozitáře Národní Galerie v Lobkovicích.
4. Restaurování terakotové Antické sošky z 5. stol. Př.n.l. ze sbírek Národního Muzea.
5. Teoretická práce – Specifika restaurátorských přístupů u keramických děl.

Miroslava Martincová vstupuje na Akademii výtvarných umění se záměrem studovat obor restaurování kamenných soch. Během studia se zaměřuje na rozšíření specializace v oboru restaurování soch z terakoty, kameniny a z pálené hlíny obecně.

Studentka v průběhu studia realizuje ročníková zadání v nadstandardní kvalitě, která odevzdává v termínu se všemi splněnými kritérii. Nad rámec školních zadání se věnuje práci v rámci letní praxe, kdy se podílí na znovuoobnovení barokní kaple na Zličíně, nebo na dokončení kamenosochařských prací při rekonstrukci barokních váz na klášterním schodišti v Nové Pace. Svým podstatným dílem přispívá k realizaci a dokončení kulturní památky sv. Mikuláše v Úbislavicích a vlastní invencí a úsilím realizuje ve spolupráci se spolužáky restaurování kamenného kříže od Ladislava Kofránka v Městci Králové. Ve své vlastní tvorbě uspěla v ateliérové soutěži výzdoby barokní kaple v Království u Šluknova na téma „Kristus Trpitel“, kdy její práce byla vybrána jako nejlépe zdařilá a za souhlasu odborné veřejnosti byla osazena v kapli, která je součástí křížové cesty. Za zmínku také stojí účast v ateliérové soutěži na doplnění a návrh chybějícího sousoší na Mariánském sloupu na Staroměstském náměstí v Praze „Souboj Anděla s Ďáblem“. Při této realizaci se setkává s prvními technologickými postupy při práci s terakotou, které dále rozvíjí při tvorbě portrétu spolužáka. Zde se studentka setkává s reprodukčními metodami vytváření klínových forem, hojností keramických materiálů a zabývá se barevným pojednáním engobou anebo glazurou.

Do diplomového ročníku posluchačka vstupuje se všemi uzavřenými studijními úkoly z předchozích semestrů a se zájmem přijímá diplomové zadání.

Restaurování Kamenné sochy „Alegorie Země“ začíná prováděním restaurátorského vizuálního průzkumu na zámku v Ploskovicích s dostatečným předstihem v rámci povinností k NPÚ a k městskému úřadu v Ústí nad Labem, pod který tato zapsaná kulturní památka spadá. Vypracovává podrobný restaurátorský záměr, který je následně po několika vzájemných konzultacích dokončen a předložen ke chválení. Podpůrné práce průzkumu jsou doloženy laboratorními výsledky, které specifikují historické složení povrchových úprav a různých spíše neodborných zásahů. Po půl roční přípravné práci se dostává k samotnému procesu restaurování, které je ovšem podmíněno provedením zkoušek čištění přímo na zámku v Ploskovicích. Žádosti je vyhověno a po několika pracovních dnech je restaurátorský záměr doplněn o požadované poznatky, které vedou ke specifikaci restaurátorského záměru, který je následně schválen a je tedy možné sochy připravit k transportu. Dne 10.12. začínají aktivní přípravy a práce na převezení soch do ateliéru restaurátorské školy Akademie výtvarných umění v Praze. Přeprava a instalace všech tří soch byla provedena velmi šetrně a

profesionálně. Po dokončení adjustace byly zahájeny důkladné práce etapy čištění a odstraňování druhotných vrstev nátěrů, cementových šlikrů a sádrovcových krust. Tento technologický proces byl střídán etapou důkladné konsolidace a injektáže. Oba technologické procesy a postupy se vzájemně prolínaly a střídaly, dokud nebylo dosaženo požadovaného výsledku. Tento systematický a pozvolný restaurátorský proces protnula etapa plastického doplnění, která měla významný support v přípravě široké škály vzorků různých směsí. Vzhledem k tomu, že sochy budou dále prezentovány v interiéru zámku bylo přistoupeno k doplnění na bázi hydraulického vápenného pojiva a minerálního plniva s minimální příměsí syntetických hlinek. Doplnění bylo podpořeno v pouze nezbytně nutných partiích tak, aby byla dostatečně rehabilitována chybějící hmota originálu sochy a zároveň, aby byla dochována autenticita povrchu díla včetně všech erozivních důsledků, které povrch sochy po staletí ovlivnily. Nejvýznamnější tak byl doplněk v obličejové části, který vyžadoval dostatečnou restaurátorskou znalost a sochařskou zkušenost a zručnost. Jako podpůrný a studijní materiál byl vyhotoven portrét v plné formě. Dokážeme tak odhadnout představu diplomantky o původním plastickém pojednání. Je také dokladem o její sochařské dovednosti a znalosti v etapě plastického doplnění. Diplomantka tak zkušeně a cíleně obě etapy jak plastického doplnění, tak plastické retuše kombinuje a úspěšně a cíleně tak směřuje k dokončení celkového restaurátorského procesu. Samotný závěr restaurátorských úkonů však budeme moci považovat až po převozu zpět na původní místo v hale Státního zámku Ploskovic, kde bude socha adjustována na kamenný podstavec ze 60 let minulého století, jehož proporci a celkovou podobu by stálo za to přepracovat. Celková práce je podložena podrobnou dokumentací restaurátorského procesu včetně potřebných odborných průzkumů za supportu bohaté fotografické dokumentace. Za povšimnutí stojí také historické upřesnění vzniku díla, samotné autorství a původ lokality horniny. Celkový restaurátorský proces probíhal za pravidelných kontrolních dnů za účasti zástupců památkové péče Bc. Kateřiny Hladíkové, Mgr. Terezie Bednářové a zástupců majitele paní Mgr. Reginy Zajícové z krajského úřadu v Ústí nad Labem.

Dalším zadáním bylo restaurování kameninové sochy Alegorie vědy z vitrážovny v Okrouhlé u České Lípy. Zde diplomantka suverénně uplatňuje své znalosti a dovednosti v oboru. Vypracovává celkový restaurátorský záměr a provádí vizuální průzkum. Jelikož se jedná o sochu ze souboru, musí tak pracovat s celkovou koncepcí celého souboru. Provádí zkoušky čištění, které citlivě rozšiřuje a velice šetrně volí vhodnou míru celého procesu. Pro plastické doplnění sochy vyhledává anotace a nalézají podobu chybějících částí modelace. Pro plastické doplnění v keramickém materiálu využívá 3D technologii. Keramický materiál několikrát opakovaně vypaluje v keramické peci a hledá správnou hmotu, její barevnost za pomoci výpalu, a tedy i velikost smrštění. Finální doplňky jsou osazeny bez zásahu do originálního keramického materiálu. Celkový restaurátorský proces diplomantka řeší pravidelnými konzultacemi za účasti zástupce majitele a za účasti pedagogů restaurátorské sochařské školy. Postupy, které studentka volí, navrhuje samostatně a dokládá zkouškami materiálů, což svědčí o profesionálním přístupu.

Teoretickou práci na téma „Specifika restaurátorských přístupů u keramických děl.“, zpracovává velmi podrobně. Dokumentuje a popisuje historické a současné postupy a dokládá příklady jejich užití v restaurátorské praxi. Postupně rozsah práce zvětšuje a doplňuje o vlastní zkušenosti a nabyté znalosti z průběhu své praxe včetně technologicky provedených a zkoumaných vzorků v rámci přirozeného smrštění při samotném schnutí a následně i při výpalu. Dále zkoumá teplotní rozdíly ve vztahu k odstínu barevnosti vypáleného střepu.

Dalším a rozšiřujícím zadáním k dané specializaci bylo restaurování sošky z období helénismu z 5. stol. př.n.l. ze sbírek Národního Muzea v Praze. Soška byla rozlomena na osm fragmentů. Samotnému restaurátorskému postupu, předcházela rozsáhlý průzkum. Soška byla již v minulosti neodborně lepena nevhodným adhezivem. Čištění prováděla citlivě, se zřetelem na stav povrchu a dochovaných barevných vrstev. Následovalo lokální upevnění polychromie, pro tuto důležitou etapu volí osvědčený roztok Funori v destilované vodě, vhodnou aplikaci si rovněž předem ověřuje. Lepení fragmentů předcházela škála zkoušek vhodného a reverzibilního adheziva. Míra plastické retuše byla minimální, ale i tuto etapu provázela škála zkoušek pro vhodný tmel. Celkový výstup práce lze hodnotit jako citlivý a pečlivý. Pro bezpečnou budoucí prezentaci díla navrhuje a vytváří sokl metodou 3D tisku.

Dalším a rozšiřujícím zadáním k dané specializaci bylo restaurování sochy z pálené hlíny z 1. pol. 20. stol ze sbírek Národní Galerie v Praze. Ležící dívka, byla studentce zadána ve stavu mechanického poškození, poškození barevnosti a znečištění. Zde studentka provádí čištění šetrnou metodou tak, aby nepoškodila již velice narušenou barevnou úpravu. Následuje konsolidace barevné vrstvy a velice komplikované lepení fragmentů. Přichází s řadou možností jak materiálových, tak konstrukčních řešení. Plastickou etapu volí probarveným tmelem do barevnosti terakoty a respektuje originální plasticitu díla. Také v rámci barevnosti volí retuš, která je z blízkosti rozeznatelná, ale celkově doplňuje výtvarné dílo. Během restaurování studentka přichází s řešením samostatně a pravidelně konzultuje své návrhy.

Plným nasazením diplomantka pracovala na všech zadáních diplomového úkolu, které realizovala zodpovědně v průběhu zimního a letního semestru akademického roku 2025-2026. Pravidelnými konzultacemi si ujasňovala prvotní záměr celkového restaurátorského procesu a všechny odborné práce vykonávala naprosto samostatně. Miroslavu Martincovou vnímám jako talentovanou a vyzrálou osobnost v oblasti restaurování soch. Jsem přesvědčen, že si právem zaslouží užívat titul Akademická sochařka a restaurátorka.

Výsledek diplomové práce hodnotím známkou výborně.

V Praze dne 2.6.2026

MgA. Jan Kracík

